

MAGYAR MÚZSA

A' Szépek Szépe

Ti élet édesét lehellő leányok
A' Szépség tüzenél olvasztott Bálványok!
Kiket imád fok szív, áhítva reszketvén,
, Fel-lobbant óltárann temjénét égetvén,
O'djátok el rólam hitván kötéseket
Félre! nem imádlak többé benneteket.
Mert minden szépséget, mellyel hódítátok,
Már az én szépembenn egy summában látok.
Jer szépem! mutasd-meg azt kevély nemednek,
A' mibőlők egyyel alig dítsekednek.
Hadd mondják a' kiknek van finumabb ízek,
Te vagy a' remek kép, azok tsak a' Skizsek.
Léda gyermekinek hüljön-meg a' vérek.
Szégyenljék a' Görög Országi Vezérek,
Hogyők Helendért vesződtek Trójánál
, Holott lehet, 's van szebb Szeméj Helenánál!
Állj-ki irigy! találj motskot tagjaiba,
Nézd leg-kényesbb izlés! van é benne hiba!
Ha valamelly részét hibásnak lelitek,
Hibáztok, a' szépet rútnak képzelitek.
Ha kérditek tőlem: Mi Szép? azt felelem,
En a' szépet, s' rútat olly formán képzelem,
Hogy szép mind az, a' mi ő benne láttatik,
A' mi benne meg nints, a' rútnak mondatik,
Nints hát semmi hiha (mind így ítélnének)
Ezenn Remekébenn a' bölts Természetnek.
De én e' Remekbenn fogyatkozást látok,
Mellyre ti el-fogott szemek pislogátok.
Hogy ámbár a' pazér Természet bőv keze
Minden szépségeket ez egyre hímeze:
Még is e' Remekbenn igen nagy tsonkulás,
Hogy ő vele is köz a' végső el-múlás.
Isten! hát tsak azért mivelsz illy remeket?
Azért árasztasz rá minden Szépségeket,

Hogy

Hogy egy *Légyen* szódat fel-dúló *Múljon*-nal
 Mindew széplégeket el-seperj azonnal?
 Hová teszed akkor illy ditső mivedet?
 A' milyet még lemmi föld pora nem fedett,
 Hadd tudjam! — Rósákat firjára plántálok,
 's Ezt írom rá: *Szépek!* —: de e' szebb vólt nálok.
 Jer Szépem! csak néked lehellek míg élek.
 Míg eszemet tudom; csak Te rád eszmélek.
 Ha meg-halsz, 's még akkor el nem hunyt életem:
 Meg merevedtt tested, szívembe temetem.
 Ha élet Tenéked még hosszabb adatott:
 Szóljál firom felett tsak vagy fél ízózatot.
 's Akkor is szikrái a' hév szeretnek,
 Fagyos tetemim közt egybe lángot vetnek

Egy szerentsétlen Léleknek az égis való fel-emelkedése

Műsám! eddig vagy a' vidám dolgok körül repdestél:
 Vagy szomorú, de idegen, 's külfő tárgyat kerestél.
 Eddig bár a' mord szerentse rád komoránn pillantott:
 Még is vig hűrokkal, 's vidám hangra verted a' lantot.
 De most kezdjél *Arionnal* keservefebb Áriát.,
 Hogy a' De phin is meg-szánja e mostoha fors fiát.
 Penges halkal az alsó C-énn egy keserves éneket,
 Melyhez maga az érzékeny Bánat szabjon verseket.
 Csorgasd szívem keserveit tollam néma szájába,
 Hogy szedje bús andalgásom gyászos barázdájába,
 A' bú gyenge rebegéssel nyissa-meg szád' ajakát
 El-lágyult szived roskadó tárházának ablakát.
 Látom ugy is, hogy könnyekkel ázott laurust kell ennem,
 A' külömbenn vig Pindusonn szomorúvá kell lennem.
 Oh ártatlan mulattnak szentelt kies ligetek!
 Nem lehet é fájdalmimat el-temetni bennetek?
 Oh Szent forrás! hát te vagy é keservimnek tengere?
 Melybe omlik bús szívemből áradt könyveim' ere.
 Ti a' bús Echo hazája! terepély borostyánok!
 Ti vagytok vég siralmimat némánn szólló bálványok.
 Vidám Hegyek! nem terem é rajtatok egy *Nepenthe*
 Melyre az áldott természet öröm balsamát kente,
 Láthattam é felettetek egy oly bé-borult eget
 M yből reátok bánattal fonnyasztó víz tsepegett?
 Ugy van: hát nem hihetem-el, hogy vólna oly szegelet,
 Mely öröm tavassza helyett, ne mutatna bús telet,
 Ez a' föld a' hasztalanfág világánn oly Golyóbis
 Hol nyög a' Virtus, 's kinlódik maga a' kegyes Jób is

Úz körulte köny-hullatás fos tengere, s' reáia
 Lebeg a' köz bánatoknak sürü *Atmosphærája*
 Melynek sóhajtásaiból öszve sürüdt fellegnek,
 Tömlőjéből a' sírások bő vizei tsepegnek.
 Köztök dörög, és nyilait hánnya a' rosz szerentse,
 Hogy szívünk ne tsak búfittsa; hanem meg is rettentse.
 Szentebb Egek! van talám egy bódog hely ezek felett.
 Mely az ártatlan örömnök virágzó *Tempéje* lett.
 Melynek a' bánatok' tele nem hervasztja határit,
 Öntvén belé egy bódogabb nap, mennyei sugárit.
 Ugyan a' számtalan napok végetlen határokbann,
 Hol a' szélllyel szórt Világok kerengnek abrantsokbann,
 E' mértékre nem vehetett Mindenbenn, a' föld felett,
 Meg lehet é, hogy ne légyen egy parányi ízegelet,
 Melyet az áldott Természet rakni akképp akara:
 Hogy tsak öröm rózsáival virágozzék pitvara?
 Melynek ártatlan vígsággal illatozzon tavaíza,
 Hogy azt a' búnak fagyáló tele meg ne fonnyasztza.
 Óh bódogabb Teremtések Eggel szomszéd Hazája!
 (Ha ugyan közelithetnek teremtések hozzája)
 Mikor jó egy új életnek az a' kedves Hajnala,
 Melybenn leheftek e' bódog helynek én is Angyala
 Mikor lesz--- De szálj-le Műz ám e' halandók házába,
 Régen tévelygezz már a' jobb Világok' Országába,
 El-ragadtatva vitettél 'a szentebbik Eg felé
 Hol a' Mindenható dítő thronusát fel-emelé.
 Hűzd öszve, 's tsak félig nyíjon pislogó szemed-fén ye
 Hogy Mennyei dítőffégnek meg ne vakított Fénnye
 Lelkem! térj vissza földedbe, 's hagyd félbe szent bútfúdat,
 Mérjed a' fel-járt Világok messzeségével búdat.
 Te is Műzám! új énekre készítsd rebegő szádat,
 Bús *Orfeus* húrjaival lelkesítsd bús hárfádat.
 's Hogy bús Pengetését gyengült kezed el ne hibázza
 Lelkem keserves *Lamentom'* szivembe le-kótázza

Szük határok közzé szorult ez a' Világi élet,
 Rövid ez -- alig kezd lenni, már füsté semmivé lett.
 Egygy Tornázt ez, 's a' Születés egygyik ajtaja ennek,
 Másik ajtaja a' Halál, hol az élők ki-mennek.
 Ez egy rövid - de fok bajjal meg-rakott terhes pálya
 A' Bóltló, és a' koporsó ennek a' két *Métájá* (határa)
 Hová, kik a' balgatagság sebes szekereinn futnak:
 A' testi kívánságoknak kerekeinn el-jutnak,

Ez az élet oly sebessen, oly alattomba halad:

Hogy észre nem veszik fokann, mikor tőlök el-szalad.
De; bár illy rövid az élet: még is meg hosszabodik,

Ha a' bánat mérge, 's a' bűk száma meg-fokasodik,
Az élet rövidségéről csak azok panaszkodnak:

Kik ez enyelgő Világban torkig bugyborékolnak.

De mióta idejére éltemnek eszmélhetek,

Sok száradoknak láttanak nekem e' néhány hetek.

Te mérted Óh Világ fényé! az én esztendeimet,

Te számláltad minden naponn bokros keserveimet.

Te a' fénynek 's melegfégnék Attya! tégy-bizonságot,

Te ki idő szakaszokkal méred ezt a' Világot,

Mikor *Chiron* nyila eránt vinnéd tűz szekeredet,

Akkor látám-meg először élet adó fényedet.

Előbenn az Elet, édes mézzel akkor kínála,

's Mihelyt meg-kóstoltam. mérges mézze tsömörre vála-
Azólta, könnyekkel töltvén italom, és ételem,

Emelygős olaj-falakját, ökrendő kortyal nyelem.

Bár már *Titán* a' tizen két jegyek Karikájában,

Tizen kllentzer fordult-meg tündöklő hintójában:

Még sem jött-fel soha gyászos köddel borult Egemenn:

Hogy az öröm tiszta fényét látta volna Szivemenn.

Sőt ha piros Ortzájával hevült a' piros reggel,

Fel-fízta bús könnyeimet a' harmatos tseppekkel.

Mikor merité Lovait a' Tenger kék Ölébe:

Merítte Szivem a' Bűk hánykódó tengerébe.

Ti tizen kilentz esztendők, életem esztendei!

Egy mást váltó fira mimnak ti hosszabb mértékei!

Már az Örökké-Valóság végetlen pitvarába

Alljatok a' leg-szomorúbb Esztendők bús sorába,

's Ha meg láthatom valaha több Testvéreteket is,

Gyász ruhába állítsátok mellétek ezeket is.—

Mig tartott gyermekfégemnek tizen két esztendeje,

Fonnyadt bimbót mutogatott tövisse közt vesszeje;

Már hét esztendőktől fogva virágzik ifjúságom,

De le szakasztá a' bal fors nyilni kezdő virágom.

's. Tette egy könny-húlatással töltt pohárba; melybenn bár

Virágzik is: de lassanként fonnyad, és hervadoz már.

El-afzik már---ki nem tudám a' többiét rebegni,

A' könnyek Zapora kezdett két szmemenn peregni.

Öfzve fatsart szivem' belfő titkos Kamarájának

Rejtekébenn, a' bűk zügó habbal meg-áradának,

Istenem! ájulás volt é? vagy pedig csak méj álom?

Tüzes kepezl ödéfimét, oh még most is tsudalom.

Láttam é, vagy csak képzeltem *Apolló* rám tekinté,

's El-alélt Lelkem sebére édes balsamot hinté.

„Hát,

„Hát úgy mond. rab vagy Poétám! még pedig a' Bánaté?
 „Hát téged a' Bánat e' szent helyektől el foghat é?
 „Oszlaid komor Bánatidnak gyászából szövött fellegét'
 „Légy a' mienk, légy, derítsd-fel ismét örömed egét.
 „Láttam én a' Duna menténn oly *Meczenást*, a' kinek
 „Szíve nem fájnaál áldozni a' Pindus Szüzeinek. —
 Tovább akarám kérdezni - -: de el tűnt izemem elől
 A' Felhőt fényes szárnyával bársonyozván jobb felől.
 's Már a' hajnal lobogtatván alól rózsaszín fáklyát,
 Fel-szedte izemem helyéről az álom édes mákját.

VÉGE.

Fársangi Letzke.

Mesés: de valóbann, olyan történetet,
 A' mely, fájdalom! már igen sokszor meg- lett.
 Irnak *Jupiterről* egy tselekedetet,
 Mellyet *Szemelével* ilyen szép moddal tett.
Jupiter Szemelét nagyon meg-szerette,
 Gyakran látogatta, 's addig járt mellette,
 Míg egyszer a' Dámát lábaról le- vette.
 s' A' látogatás közt teherbe ejtette.
 Meg-tudja azt *Juno Jupiter* mátkája,
 Hogy az *Ura* a' más szénáját huzgálja
 Búfúl, mérgelődik 's a' kontzát fajnálja,
 De *Jupiter* nem hajt semmit ő reája.
 Ő is Aszfony modra esztét fel-tekerte,
 Dajkává változott, 's *Szemelét* rá verte,
 Hogy ötet magához fel-fogadni merte,
 s' Illyen melettséggel a' Férfjét meg-nyerte.
 Dajkájá lévén már *Júnó Szemelének*,
 Hűségtelen Férfje szép szeretőjének,
 Titkos tanúja lett tselekedetének
 Mely még nagyobb seb volt kontz féltő szívének.
 Végre illy tanátsot ad az Aszfonyának,
 Hogy mondja a' maga *Cicisbeojának*. (Szeretőjének)
 Adja meg azt neki: a' mit *Júnójának*
 Meg-szokott adni, úgy mint Házastársának.
 Kéri *Jupitert* 's ez meg-nem tagadhatja
 El-kezd villámlani, 's menykövét hullatja
 Nem *Júnó Szemele*; ezt ki nem állhatja
 Meg-hal! a' menydörgés szívét meg-hasgatja
 Mozgó magzat volt már ekkor a' Dámába
 's Mit tfinál *Jupiter*? kést üt a' hasába
 A honnan ő *Bakbust* ki-húzván, magába
 Öltvén míg meg nem ért hordta ágyékába.

sok

Sok Férfi bánik úgy a' feleségeivel,
 Hogy meg nem érhetvénn maga hitvéssével,
 Junó helyett dámáz a' szép Szemeléivel,
 Vig 's kedves orákat tölt-el szeméjével,
 De ha otthonn vagyon, villámlik menydörög,
 A' maga Társára tsak morog és zörög.
 A Feleség hátát hol bot éri hol rög,
 Puff hátba! puff mejbe! az ütlek zeng 's tsörög.
 Azt se tudja szegény, miért nem fzeretik,
 Olly gyakrann a' hátát hogy úgy egyengetik,
 Mert a' Férj dolga úgy észre nem vétetik,
 's Hír nélkül e' többet meg tfelekedhetik.
 Elég hogy az Asszonyt mind addig mustrálja,
 Hogy meg-hal, az árva marad ő reája,
 's Mit tesz? a' nevelés nem az ő munkája,
 Gyermekét kínozza, magát is rongálja.

Az apró Könyvek mentsége.

A' méh fok virágot meg-fzokott kóstolni,
 Míg egy kis szin mézet tud öszve pótolni:
 Így azok, kik apró könyvet írogatnak;
 Sok jó nagy könyveket által olvasgatnak.
 's Ugy szedik-ki osztán belőlök a' javát,
 A' Gondolatoknak 's a' jó íznek favát,
 E' képpen botsátják villág eleibe,
 Hogy szembe tűnjenek azok egyszeribe.
 Sokan felettébb is öszve szorongatják
 Azért mert nints pénzek. 's nem nyomtattathatják.
 Sokan azért, mert nints annyi üreiségek,
 Hogy bővenn írjanak, bár van tehettlégek.
 Sokan azért, mint hogy írni se fzeretnek,
 's Nem örülnek a' nagy Author nevezetnek,
 De leg-többek azért, mert rövid az eszünk,
 's Hogy sokra terjedjünk se eszünk se meszünk ----
 Azombann tsak ugyan igaznak tarthadd azt,
 Bár az apro könyvet, úgy nézd is, mint egy gatz:
 Hogy akadnak benne olly dólgek elődbe,
 Melyek nem fordúltak még meg agy-velődbe.
 's Ha bölts vagy, mézet szívsz-ki a' méregből is,
 Ha ostoba: mérget szívol a' mézből is
 Vagy a'minek eddig, azután is annak
 Hívatol; ostoba, gyáva tudatlannak.

Egy részeg csillag-Vizsgálónak a föld fordulásáról való bizonyágtétele.

Most látom hogy a' föld fordul, és nem a' nap,
 Erre tanít engem Kopernik, 's a' bor csap.
 De hogy ott az égenn két napot találok,
 Héj az ám Barátim! a' mit én csudálok.

Nagyra vágyds.

Sas szárnyakat illet olyan fent repdesni,
 Hogy szintén a' napot lehessen verdesni,
 A' kis madárka csak az alsó égbe jár.
 's Nékem a' mit Isten rendelt az a' határ.

írta hajdani üress oráiban

Ifjú Szrógh Sámuel.

A' II-dik Múzsában ki-jött Találós meséknek hozzánk érkezett sok
 fejtegetési között a' következő versek találták el leg inkább a'
 mesék értelmét.

Elő Találós mese értelme.

Fejér téjjel pappirosra,
 Kézről kézre azt adhatják,
 De mihelyt tűz melegíti,
 Úgy a' mi nem volt látható
 Ne kérdje már senki, mi az?

Írj; nem festel így pirosra,
 Még is el nem olvashatják,
 's A' tej hátyát feketíti:
 Látsad most, mert olvasható
 Tej írás - - 's hát valami az.

Második találós mese értelme

Mint viz, úgy foly a' Levegő,
 Azért egyenlő mértéket,
 Keres, és így az el-veszett
 A' levegő hát meleggel
 A Szél Anyja és két Attya

Mert hol híves ' hol meleg ő,
 Nem tarthatván, menedéket
 Mérték, hoz szelet 's szélveszet,
 Közösfülvén, és hideggel,
 Ötet fattyúnak mutattya.

Harmadik találós mese értelme

Világa minden Ablaknak
 Télbenn fent tart sok meleget
 Ha kívül a' nap-fény hattyá,
 De ha benn gyertya világ ég,

Szemesnek szolgál, nem vaknak,
 Nyárbann botlót híves eget.
 Ragyogását benn mutatja,
 Kinn fénylik: bár setét az ég
 Ne-

Negyedik találós mese értelme

E' mesét hogy találgattam,
Hét betű a' többi között
Gyanúba esvén felöllerök,

A Szerzőre úgy akadtam;
Minthogy éppen különbözött:
Szilágyt kapék belöllerök.

Találos Mese

Négy ellenségeim vagynak, A' kik meg - rongálnak
A' Föld, a' Viz, a' Fa, és Kéz, mind ellenem álnak,
Amaz első rothadásom, Kívánván, fel támodásom
Követi azt, bajra Még is jutok 's jajra
Mert a' másik kebelébe : de nem szerelemből,
Be - fogad, és addig itat, míg minden testemből
Vizet árasztván a' bőröm Majd le hámlik; így az öröm
Ujjabb kinok árja Lett; mert újjabb várja.
Ujjabb várja; mivel nedves ruhám alig száradt.
Már addig vert a' kemény fa, a' míg el nem fáradt
Kinok közt szőr szál izekre Repedeztem ezerekre,
'Tsontom pozdorjává Lett, 's ízel prédájáva.
Vajha már olyan sok kezek rajtam ne volnának.
's Annyi szenvedésem után ne ostromolnának!
De ha nyárbann fa, és verő van télbenn is kéz heverő
A' mely gúfsá téfzen, 's Öszve fon egésszen.
Négy ellenségim le - írtam négy hitván versekben:
De nem győzném elő adni hasznom ezerekben,
Mert szükségre, és pompára, Urnak szegénynek hasznára.
Vagyok éjjel nappal, Hállok Lyánnal 's Pappal.

Németből fordított Találos mese

Ha vizem van : bort ihatok, Abból mást is kínálhatok;
De ha vizem nints : italom Tsak tiszta viz - - Oh fájdalom!

